

Exam.Code:0002
Sub. Code: 0136

2071
B.A./B.Sc. (General) Second Semester
Public Administration
Paper: Indian Administration
(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 90

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

- I. Answer any nine of the following in 25-30 words:-
- Who administers the oath of office to the Governor?
 - Who decides whether a bill is a money bill or not?
 - How many members are nominated to the Rajya Sabha and by whom?
 - Who communicates to the President all decisions of the Council of Ministers under Article 78?
 - Qualifications to be the President of India.
 - Article 356.
 - Give two functions of Cabinet Secretariat.
 - Two powers of Supreme Court.
 - State two functions of District Administration.
 - Meaning of 'Habeas Corpus'.
 - State two safeguards against the misuse of delegated legislation.
 - How many subjects are there in Union List? Name two of them. (9×2)

UNIT – I

- II. Explain the features of Indian Administration. (18)
- III. Discuss the functions and powers of President of India. (18)

UNIT – II

- IV. How is the Chief Minister appointed? Discuss his powers and position. (18)
- V. Critically examine the Centre-State legislative relations. (18)

UNIT – III

- VI. Discuss the composition, functions and role of Supreme Court of India. (18)
- VII. How does Legislature exercise control over administration in India? (18)

UNIT – IV

- VIII. Elaborate the appointment, functions and role of Cabinet Secretary. (18)
- IX. Discuss the structure and functions of District Administration. (18)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਹੜੀ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਂ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਦੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

- *_ *_ *-

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਹੜੀ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ) ਕਾ ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੈਂ ਟੀਜ਼ਿਏ:-
 - (ਕ) ਰਾਜਯਪਾਲ ਕੋ ਪਦ ਕੀ ਸ਼ਪਥ ਕੌਨ ਦਿਲਾਤਾ ਹੈ?
 - (ਖ) ਕੌਨ ਟਯ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬਿਲ ਖਨ ਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ?
 - (ਗ) ਰਾਜਯਸਭਾ ਕੇ ਲਿਏ ਕਿਤਨੇ ਸਦਸਯ ਔਰ ਕਿਸਕੇ ਟੁਵਾਰ, ਸਨੋਨੀਤ ਕ੍ਰਿਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ?
 - (ਘ) ਅਨੁਚੇਦ ੭੮ ਕੇ ਟਹਤ ਸੰਤ੍ਰਿਪਰਿਸ਼ਦ ਕੇ ਸਭੀ ਨਿਰਯ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰਪਤਿ ਕੋ ਕੌਨ ਸੂਚਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ?
 - (ਙ) ਭਾਰਤ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰਪਤਿ ਬਨਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਯੋਗਯਤਾਏਂ।
 - (ਚ) ਅਨੁਚੇਦ ੩੫੬।
 - (ਛ) ਕੌਬਿਨੇਟ ਸਚਿਵਾਲਯ ਕੇ ਦੋ ਕਾਰਯ ਬਤਾਏ।
 - (ਜ) ਸਰਵੋਚ੍ਚ ਨ੍ਯਾਯਾਲਯ ਕੀ ਦੋ ਸ਼ਕਤਿਯਾਂ।
 - (ਝ) ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੇ ਦੋ ਕਾਰਯ ਬਤਾਏ।
 - (ਞ) 'ਬੰਦੀ ਪ੍ਰਤ੍ਯਕ੍ਸ਼ੀਕਰਣ' ਕਾ ਅਰਥ।
 - (ਟ) ਪ੍ਰਤ੍ਯਾਯੋਜਿਤ ਵਿਧਾਨ ਕੇ ਟੁਰੂਪਯੋਗ ਕੇ ਵਿਰੁਢ ਦੋ ਸੁਰਕ੍ਸ਼ਾ ਉਪਾਯ ਬਤਾਏ।
 - (ਠ) ਸੰਘ ਸੂਚੀ ਮੈਂ ਕਿਤਨੇ ਵਿਧਯ ਹੈਂ? ਉਨਮੈਂ ਸੇ ਦੋ ਕੇ ਨਾਮ ਬਤਾਏ।

ਭਾਗ-1

2. ਭਾਰਤੀਯ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਔਂ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
3. ਭਾਰਤ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰਪਤਿ ਕੇ ਕਾਰਯੋ ਔਰ ਸ਼ਕਤਿਯੋਂ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਭਾਗ-2

4. ਸੁਖ੍ਯਸੰਤ੍ਰੀ ਕੀ ਨਿਯੁਕ੍ਤਿ ਕੌਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ? ਉਸਕੀ ਸ਼ਕਤਿਯੋਂ ਔਰ ਸ੍ਵਿਥਿਤਿ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
5. ਕੇਂਦ੍ਰ-ਰਾਜਯ ਵਿਧਾਯੀ ਸੰਬੰਧੋਂ ਕਾ ਸਮਾਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਕ੍ਸ਼ਣ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਭਾਗ-3

6. ਭਾਰਤ ਕੇ ਸਰਵੋਚ੍ਚ ਨ੍ਯਾਯਾਲਯ ਕੀ ਸੰਰਚਨਾ, ਕਾਰਯੋ ਔਰ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
7. ਭਾਰਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪਰ ਵਿਧਾਯਿਕਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਰਖਤੀ ਹੈ?

ਭਾਗ-4

8. ਕੌਬਿਨੇਟ ਸਚਿਵ ਕੀ ਨਿਯੁਕ੍ਤਿ, ਕਾਰਯੋ ਔਰ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸੇ ਵਰਨਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।
9. ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੀ ਸੰਰਚਨਾ ਔਰ ਕਾਰਯੋ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

- *_ *_ *-

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

- *_ *_ *-

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇਕ) ਦੇ ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-
 - (ੳ) ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਕੌਣ ਦਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ?
 - (ਅ) ਕੌਣ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਬਿਲ ਇੱਕ ਪਨ ਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ?
 - (ੲ) ਰਾਜ ਸਭਾ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕਿਸ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
 - (ਸ) ਧਾਰਾ 78 ਅਧੀਨ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?
 - (ਹ) ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ
 - (ਕ) ਆਰਟੀਕਲ 356.
 - (ਖ) ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜ ਦੱਸੋ.
 - (ਗ) ਸੁਪਰੀਮ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਕਤੀਆਂ.
 - (ਘ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜ ਦੱਸੋ.
 - (ਙ) 'ਰੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ/ਜਿਸਮਾਨੀ ਹਾਜ਼ਰੀ' ਦਾ ਅਰਥ.
 - (ਚ) ਸੱਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋ ਸੁੱਚਿਆ ਉਪਾਅ ਦੱਸੋ.
 - (ਛ) ਸੰਘ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ.

ਭਾਗ-1

2. ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ.
3. ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ.

ਭਾਗ-2

4. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ.
5. ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ.

ਭਾਗ-3

6. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ.
7. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ?

ਭਾਗ-4

8. ਕੈਬਨਿਟ ਸਚਿਵ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ.
9. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ.

- *_ *_ *-